

AANTEKENEN

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Aan de minister voor Natuur en Stikstof
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

G.M. Biermann
BEL/GRN

Telefoonnummer +31618609392
biermann@noord-holland.nl

Verzenddatum

Betreft: Startversie Provinciaal Programma Landelijk Gebied

Kenmerk

2054912/2060397

Excellentie,

Uw kenmerk

Met genoegen bieden wij u de startversie van het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG) aan, door ons college vastgesteld op 27 juni jongstleden. Het PPLG is de Noord-Hollandse invulling van het 'gebiedsplan' zoals bedoeld in artikel 1.12fa van de Wet natuurbescherming. Wij bieden u de startversie aan voor toetsing door u en door het consortium van kennisinstellingen, zoals voorgeschreven in de *Handreiking voor de gebiedsprogramma's NPLG*. Conform de handreiking hebben wij de startversie in een separate brief aangeboden aan de Ecologische Autoriteit. Een afschrift van deze brief voegen wij toe als bijlage.

1. Wat is het PPLG?

Het PPLG wordt het Noord-Hollandse, integrale beleidskader voor het landelijk gebied. Het bevat een uitwerking van de *nationale* opgaven voor biodiversiteit en stikstof, water en bodem, klimaat en het perspectief voor de landbouw. Voor een uitwerking van deze opgaven hebben wij gebruik gemaakt van het Ontwikkeldocument Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG), de eerder genoemde handreiking en diverse brieven van bewindspersonen aan de Tweede Kamer, waaronder de brief over 'water en bodem sturend' van de minister van Infrastructuur en Waterstaat en de brieven over de toekomst van de agrarische sector van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. In aanvulling op de nationale opgaven bevat het PPLG ook een uitwerking van *provinciale* opgaven voor de thema's landschap, erfgoed en recreatie. Een integrale benadering van de vraagstukken in het landelijk gebied is immers een voorwaarde voor succesvolle uitvoering in gebiedsprocessen. Zowel beleidskeuzes als maatregelen dienen vaak meerdere opgaven tegelijkertijd.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

Voor de inhoud van het PPLG verwijzen wij korthedshalve naar het document zelf. Een snelle indruk van de inhoud krijgt u via de samenvatting. Alle tekstpassages die een aanpassing van ons huidige provinciale beleid zijn, zijn blauw gearceerd.

2. Startversie en participatie

Wij zijn trots dat wij in een korte periode deze startversie hebben gemaakt. Tegelijkertijd is de startversie exact wat het woord zegt: de start van een reis. De toekomst van het landelijk gebied raakt ons allemaal. Ieder van ons heeft zijn of haar wensen, belangen, ideeën, kennis en ervaring. Daarom maken we dit PPLG samen met onze partners en betrekken we onze inwoners zo goed mogelijk. In hoofdstuk 4 van het PPLG is toegelicht hoe wij de participatie vormgeven. We waarderen ieders betrokkenheid en vinden het belangrijk dat iedereen zijn of haar inbreng kan leveren. De startversie is een tussenstop, geen eindstation. Ook na 1 juli is nog volop ruimte voor gesprek, nieuwe inzichten, aanpassingen en concretisering.

Bij het opstellen van de startversie hebben wij Provinciale Staten betrokken door een debat op 12 juni jongstleden. Tijdens dit debat hebben de Staten richting gegeven aan de inhoud van het PPLG. De resultaten van dit debat zijn op verschillende plaatsen in de startversie verwerkt. Op het moment van schrijven is nog geen nieuw Noord-Hollands coalitieakkoord beschikbaar. Wanneer dit het geval is, verwerken we de inhoud ervan in het PPLG. Datzelfde geldt voor mogelijke aanpassingen van rijksbeleid, bijvoorbeeld als gevolg van de verdere uitwerking van het Nationaal Programma Landelijk Gebied en het landbouwbeleid.

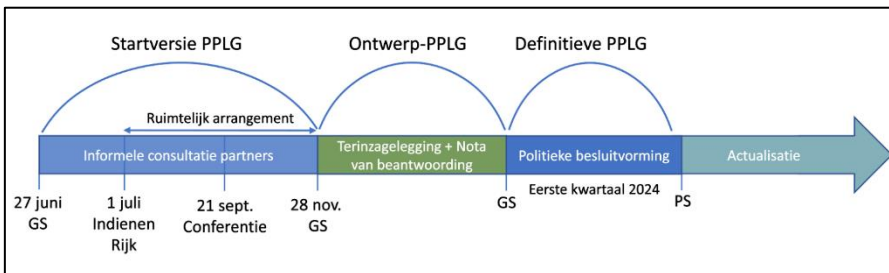
Een belangrijk onderdeel in de participatie was de inwonersraadpleging die wij dit voorjaar hebben uitgevoerd. Met deze raadpleging konden alle Noord-Hollanders die dat wilden, meedenken over de toekomst van het landelijk gebied. In een online omgeving kregen ze dilemma's voorgelegd, inclusief beleidskeuzes en de gevolgen daarvan, en konden ze hun voorkeuren uitspreken. Deze methode is ontwikkeld door de TU Delft. Hij sluit goed aan bij de behoeften van mensen die doorgaans niet aan het 'traditionele inspraakcircuit' deelnemen, omdat hij slechts 20-30 minuten tijd vraagt en op elk gewenst moment kan worden ingevuld. Aan de inwonersraadpleging hebben ruim 5.500 mensen deelgenomen. De resultaten zijn op verschillende plekken in het PPLG verwerkt en worden ook gebruikt in de gebiedsprocessen. U treft de eindrapportage aan als bijlage.

Op 21 september 2023 organiseren wij een brede conferentie waar de startversie centraal staat. Dit is het vervolg op een conferentie die wij op 2 februari jl. hebben georganiseerd en die een grote opkomst kende. Daarnaast doen wij een 'permanente roadshow' om met al onze partners in gesprek te blijven: we bezoeken gemeenten, waterschappen, stuurgroepen van gebiedsprocessen en vele andere betrokkenen. De Regietafel PPLG & Stikstof, onder voorzitterschap van onze commissaris van de Koning, blijft een belangrijk bestuurlijk overlegorgaan voor de

verdere uitwerking van het PPLG. Datzelfde geldt voor de daaronder res-
sorterende sectortafels voor de landbouw, de terreinbeherende organi-
saties en de havens en industrie.

De komende maanden krijgt ook de samenhang vorm tussen het PPLG
en het ruimtelijk voorstel dat de provincies maken op verzoek van de
minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening. Ook voeren wij
in deze periode de sociaaleconomische impactanalyse uit. Deze traject-
ten passeren in de startversie de revue.

Als al deze trajecten zijn afgerond, en als de resultaten van de toetsen
door u, de kennisinstellingen en de Ecologische Autoriteit beschikbaar
zijn, zetten we een volgende stap in de besluitvorming. De exacte plan-
ning is mede afhankelijk van alle hiervoor genoemde trajecten én van
de beschikbaarheid van de resultaten van de toetsen en de voortgang
van het NPLG. Wij verzoeken u ons hierover te (blijven) informeren. Naar
verwachting stelt ons college op 28 november 2023 het ontwerp-PPLG
vast. Naast alle *informele* participatie hebben belanghebbenden dan
ook een *formele* gelegenheid om hun zienswijze naar voren te brengen.

Het definitieve PPLG leggen wij naar verwachting in het eerste kwartaal
van 2024 ter besluitvorming voor aan Provinciale Staten. Hoewel de wet
bepaalt dat Gedeputeerde Staten bevoegd zijn om het PPLG vast te stel-
len, beschouwen wij dit document als kaderstellend en vinden wij vast-
stelling door Provinciale Staten passend.

3. Gebiedsprocessen

Een succesvolle uitvoering van het NPLG en het PPLG staat of valt met
de aanpak van de gebiedsprocessen. Wij zijn voortvarend aan de slag:
zie ook de hoofdstukken 5 tot en met 7 van het PPLG. Voor een aantal
zaken hebben wij echter de hulp van het Rijk nodig:

- Het is van groot belang dat het Rijk en de provincie een modus
vinden om – geredeneerd vanuit vertrouwen en de één-over-
heidsgedachte – op een soepele manier financiële middelen be-
schikbaar te stellen en hierover te verantwoorden. De eerste er-
varingen hiermee zijn wisselend. Enerzijds waarderen we dat u
versnellingsgelden voor 2023 beschikbaar stelt; anderzijds zien
we aan de horizon verantwoordingsverplichtingen opdoemen
met een hoog detailniveau. Wij vragen u hier aandacht voor te
hebben.

- De voortdurende onzekerheid over de toekomst van het landbouwbeleid en, meer specifiek, de problematiek van de PAS-melders en de 'interimmers' is een belemmering voor het opbouwen van vertrouwen in de gebiedsprocessen. Wij roepen u en de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit op om alles in het werk te stellen om deze onzekerheid weg te nemen.
- In een transitie zijn innovaties van groot belang: ze kunnen nieuwe oplossingen brengen. Tegelijkertijd moeten zowel overheden als ondernemers erop kunnen vertrouwen dat innovaties ook wetenschappelijk en juridisch geborgd zijn. Wij vragen hier aandacht voor – in het bijzonder ten aanzien van aanpassingen van stallen en mestvergistingsinstallaties.
- Voor de reductie van de stikstofuitstoot zien wij een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Stikstof die wordt uitgestoten door de (inter)nationale weg- en scheepvaart, luchtvaart en het buitenland valt buiten onze beïnvloedingssfeer. Wij vragen u en andere bewindspersonen om uw inspanningen ten aanzien van deze sectoren te intensiveren. Voor de kustprovincies blijft de 'meetcorrectie' een groot probleem. Het tussenrapport van het RIVM biedt onvoldoende perspectief voor de oplossing van dit vraagstuk. Voor ons zou onaanvaardbaar zijn als de meetcorrectie verdisconteerd zou worden in de opgaven van andere sectoren of de gebiedsprocessen. Wij roepen op tot een meer progressieve planning en een breder wetenschappelijk onderzoek dan een vervolg op de tussenrapportage van het RIVM alleen. Hier denken wij graag over mee.

4. Financiering

Transitiefonds

De financiële middelen die nodig zijn voor het realiseren van de opgaven in het landelijk gebied worden voor een groot deel via het Transitiefonds beschikbaar gesteld. In hoofdstuk 8 van het PPLG staat een overzicht van de maatregelpakketten die wij voornemens zijn aan te vragen, inclusief een indicatieve financiële raming. We werken de maatregelpakketten nader uit, in nauw overleg met uw ministerie. Het totaalbedrag van de maatregelpakketten overstijgt het indicatief budget van € 800 miljoen dat voor Noord-Holland beschikbaar is. Bovendien bevat de raming nog enkele 'p.m.-posten': de kpi-systematiek (kritische prestatie-indicatoren voor de transitie naar kringlooplandbouw) en de aanleg en beheer van groenblauwe dooradering. Hier zullen nog aanzienlijke bedragen mee gemoeid zijn, waardoor de raming in het definitieve PPLG hoogstwaarschijnlijk belangrijk hoger zal uitvallen dan nu het geval is.

Eén van de belangrijkste instrumenten om de NPLG-opgaven te realiseren is de afronding van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). In 2013 hebben wij van het Rijk alleen middelen ontvangen voor het deel van het NNN dat onder het Natuurpact viel. Het Natuurpact ging echter uit

van een aanzienlijk kleinere, ‘herijkte’ NNN dan waaraan wij destijds werkten. Vanuit onze zorg voor de biodiversiteit en voor het goed functioneren van het NNN als ecologisch netwerk hebben wij er destijds voor gekozen om ons NNN niet te verkleinen. Daarom resteert in Noord-Holland nog een aanzienlijke NNN-opgave, additioneel aan de Natuurpact-opgave. Omdat ons inziens de afronding van het gehele NNN noodzakelijk is voor het behalen van de NPLG-opgaven en de doelen in de Vogel- en Habitatrichtlijn, vragen wij uit het Transitiefonds aanvullende middelen voor de financiering van onze NNN-opgave, inclusief het beheer ervan en de natuurverbindingen.

Naast bijdragen uit het Transitiefonds houden wij rekening met eerder toegezegde én toekomstige rijksbijdragen, zoals voor het Natuurpact (ten behoeve van het Natuurnetwerk Nederland, natuur- en landschapsbeheer en tegemoetkomingen in faunaschade), Programma Natuur (fase 1 en 2, ten behoeve van natuurherstelmaatregelen) en de Impulsgelden bodemdaling (ten behoeve van de veenweideproblematiek). Ook verkenen wij graag met u of andere dekkingsbronnen beschikbaar zijn, zoals Europese middelen voor het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid en het Klimaatfonds. Dit laatste fonds is zeer relevant, gelet op het grote aandeel van de industrie in de Noord-Hollandse stikstof- en CO₂-opgaven.

Wij benadrukken dat wij behoedzaam ramen en in onze raming geen grote bandbreedtes hanteren. Wij zien goede mogelijkheden om voortvarend te werken aan de opgaven in het landelijk gebied, maar wijzen erop dat ambities en beschikbare middelen met elkaar in balans moeten zijn. Hierover gaan wij graag met u in gesprek. Dan bespreken we ook graag hoe we omgaan met onder meer structurele kosten voor beheer en onderhoud, capaciteits- en projectvoorbereidingskosten en inflatie.

Versnellingsgelden 2023

In onze provincie zijn de afgelopen jaren veel gebiedsprocessen gestart. Het succes van deze gebiedsprocessen hangt nauw samen met de beschikbaarheid van budget en de juiste instrumenten om met gebiedspartijen concrete stappen te kunnen zetten. We zijn verheugd dat uw ministerie voornemens is versnellingsgelden beschikbaar te stellen. Gelijktijdig met de startversie PPLG bieden wij u daarom, in een aparte brief waarvan we een afschrift bijvoegen, een maatregelpakket aan. Wij hopen op een snelle en voorspoedige toetsing en zijn uiteraard graag bereid nadere vragen te beantwoorden.

5. Tot slot

Met de startversie PPLG zetten we een belangrijke stap. Tegelijkertijd is er nog veel te doen. De opgaven in het landelijk gebied zijn groot en er is sprake van veel (politieke) dynamiek. Sommige opgaven zijn helder, andere nog in beweging. In de afgelopen maanden hebben wij de samenwerking met u en de medewerkers van uw ministerie als constructief en plezierig ervaren. Wij kijken ernaar uit om deze samenwerking voort te zetten en samen met u, met onze inwoners en alle partners in

onze provincie, te blijven werken aan de toekomst van het landelijk gebied.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

voorzitter

Bijlagen (4):

- Startversie Provinciaal Programma Landelijk Gebied
- Eindrapportage inwonerraadpleging
- Afschrift van onze brief aan de Ecologische Autoriteit
- Afschrift van onze brief aan de minister voor Natuur en Stikstof inzake 'versnellingsgelden 2023'